

РЕЗЮМЕТА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ,

представени за участие в конкурса за доцент по направление

2.2. История и археология (Нова балканска история – Централна Европа и Балканите, 16-18 в.), обявен в ДВ, бр. 52 от 02.07.2019 г.

Кандидат: гл. ас. д-р Мария Георгиева Баръмова

Монографии / Monographs:

PO1. Транслация на могъщество. Договарянето на мира между Хабсбургите и Високата порта, 1547 – 1747 г. София: Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 2019. ISBN 978-954-07-4717-0

Монографията „Транслация на могъщество. Договарянето на мира между Хабсбургите и Високата порта, 1547 – 1747“ проследява еволюцията на австрийско-османските отношения през XVI – XVIII в., като с академичните средства на „новата дипломатическа история“ се анализират държавно-идеологическите, властовите, езиковите и културно-менталните реалности, които контекстуализират мирните договори между Виена и Истанбул. Описаният в книгата цялостен „транслационен процес“, през който минава договарянето на мира между Хабсбургите и османците, има своя вътрешна логика, своя периодизация и свои акценти. Същевременно той показва как двете империи могат да воюват помежду си не само с оръжие и барут, но и по интригуващ начин да противостоят една на друга, „транслирайки своето могъщество“ в подписаните мирни договори.

От разгледания в монографията „транслационен процес“ в хабсбургско-османските отношения през 1547 – 1747 г., става видно, че неговото начало и край са свързани с договарянето и подписването на споразумения за мир. Като се започне от първия договор от 1547 г. и се

стигне до австрийско-османската конвенция от 1747 г., видоизменила Белградския мир (1739), личи много ясно тясната връзка между надмощието (османско или хабсбургско) в двустранния конфликт и възможността една от двете страни да наложи своята интерпретация в „транслационния процес“. Тъкмо в това се състои и „транслацията на могъществото“, както звучи самото заглавие на изследването.

В изследването са предадени някои фактологични взаимовръзки около урежданото на мирните договори на базата на архивни материали – главно дипломатически донесения и различни преписи на споразуменията, съхранявани в австрийския Династичен, придворен и държавен архив (*Haus-, Hof- und Staatsarchiv*); старопечатни издания; немски и немскоезични вестници, списания и политически журнали от края на XVII и XVIII в. Но също така е направен опит да се създаде една теоретична рамка на културната интеракция, базирана на международноправните съчинения от предмодерната епоха, както и на историческия наратив в политическата мисъл на XVIII в.

В структурно отношение книгата е разделена на четири основни части, като в първа глава се прави опит за теоретично осмисляне на въпросите, свързани с войната и договарянето на мира, както и с принципите на европейската дипломатическа практика и международно право, които много трудно си кореспондират и още по-малко са възприети на практика в ислямски контекст. Разгледани са някои от основните правни и политически концепции за мира и войната преди и след Вестфалския мир (1648), както и понятието „вечен мир“ като философска категория. Специално място е отделено на т.нар. външно право на исляма, където е противопоставено ислямското възприятие за (не)възможен мир с немюсюлманския свят.

Втора глава, озаглавена „Асиметрия на превода („асиметричната транслация“) през XVI – XVII в.“, разглежда мирните договори и дипломатическата практика в периода XVI – XVII в., през който се

наблюдават два вида дипломатически транслации – в лингвистичен и в нелингвистичен смисъл на думата: османска и хабсбургска. Въпреки известни сходства, в никакъв случай обаче те не се препокриват напълно. За XVIII в., на който е посветена трета глава, се очертава вече ясна тенденция за препокриване във вариантите на преводите и дипломатическите практики, което все повече свидетелства за наличието на „симетрична транслация“ в хабсбургско-османските отношения. Приемането на тази „симетрия“ на транслационния процес в мирните договори от страна на османците през XVIII в., противоречаща в немалка степен на мюсюлманската държавна идеология, може да бъде единствено обяснено с обективния стремеж на султаните и техните съветници да бъдат запазени в Югоизточна Европа позициите на тяхната отслабена във военно и икономическо отношения империя.

В последната четвърта глава се проследява дейността на барон Хайнрих Кристоф фон Пенклер като хабсбургски пратеник в Истанбул и успешното подписване и ратифициране на конвенцията от 1747 г., „увековечаваща“ Белградския мирен договор от 1739 г. Той вече не е просто примирие, а се превръща в “постоянен и стабилен мир” между Хабсбургите и османците. Не на последно място, направен е опит за реконструкция на „медийното“ отразяване на събитието в тогавашния периодичен печат.

Translation of Power. Negotiating the peace between the Habsburgs and the Sublime Porte, 1547 – 1747. Sofia: Sofia University Press, 2019.

The monograph "Translation of Power. Negotiating the peace between the Habsburgs and the Sublime Porte, 1547 - 1747" traces the evolution of Austrian-Ottoman relations in the sixteenth and eighteenth centuries. Through the academic means of the "New Diplomatic History" are analyzed the state-ideological, power, linguistic, and cultural and mental realities that contextualize the peace treaties between Vienna and Istanbul. The overall

“translational process” described in the book, through which the Habsburgs and the Ottomans negotiate peace, has its own internal logic, its periodization and its accents. At the same time, it demonstrates how the two empires can fight each other, not only with weapons and gunpowder but also in an intriguing way to confront each other, "translating their power" into peace treaties.

The "translation process" in the Habsburg-Ottoman relations in 1547 - 1747, examined in the monograph, shows that its beginning and end are related to the negotiation and signing of peace agreements. Beginning with the first treaty of 1547 and reaching the Austrian-Ottoman convention of 1747, which altered the Belgrade Peace (1739), is evident the close relationship between supremacy (Ottoman or Habsburg) in the bilateral conflict and the possibility either side to impose their interpretation on the "translation process". This is exactly what the "translation of power" is.

The study provides some factual relationships of the arrangement of the peace treaties based on archival materials - mainly diplomatic reports and various transcripts of agreements housed in the Haus-, Hof- und Staatsarchiv; printed books from the 16-18th centuries; German and German-language newspapers, magazines and political journals from the late seventeenth and eighteenth centuries. The monograph also attempts to create a theoretical framework for cultural interaction based on studies of pre-modern international law and on the historical narrative in the political thought of the eighteenth century.

Structurally, the book is divided into four main sections. The first chapter attempts to give theoretical view on the issues of war and peace negotiation, as well as to the principles of the European diplomatic practice and international law, which hardly correspond with the Islamic context and are not put into practice. Some of the basic legal and political concepts of peace and war before and after the Peace of Westphalia (1648) are examined, as is the concept of

"eternal peace" as a philosophical category. A special place is assigned to the so-called "External law of Islam", where the Islamic perception of the (im)possible peace with the non-Muslim world is opposed.

Chapter Two, entitled "The Asymmetry of the Translation ("asymmetric translation") in the sixteenth and seventeenth centuries," deals with peace treaties and diplomatic practices in the sixteenth and seventeenth centuries, during which two types of diplomatic translation are observed – in linguistic and non-linguistic sense of the word: Ottoman and Habsburg. Despite some similarities, they are by no means completely overlapping. For the eighteenth century, to which chapter three is devoted, there is already a clear tendency for overlapping in translation and diplomatic practices, which is increasingly indicative of a "symmetrical translation" in Habsburg-Ottoman relations. The acceptance of this "symmetry" of the translation process in the peace treaties in the eighteenth century by the Ottomans, which contradicts to a great extent the Muslim state ideology, can only be explained by the objective aspiration of the sultans and their advisers to maintain the positions of their military and economically weakened empire in Southeastern Europe.

The fourth and final chapter traces the work of Baron Heinrich Christoph von Penckler as Habsburg envoy to Istanbul and the successful signing and ratification of the 1747 Convention, which lead to the "perpetualization" of the Belgrade Peace Treaty of 1739. The ordinary armistice is now transformed into "a permanent and stable peace" between the Habsburgs and the Ottomans. Last but not least, the monograph attempts to reconstruct the "media" coverage of the event in the then periodical press.

P02. Европа, Дунав и османците (1396 – 1541). София: Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 2014. ISBN 978-954-07-3815-4

Монографията „Европа, Дунав и османците (1396 – 1541)“ е базирана на успешно защитената през 2012 г. докторска дисертация „Дунав в

европейско-османските отношения, 1396-1566 г. Геополитически, стратегически и военни аспекти“. Книгата представлява опит за различен поглед върху европейско-османския сблъсък от XV – XVI в. Конфликтът е анализиран през „призмата“ на природните дадености и по-специално на река Дунав и дунавското пространство. От една страна, войната и мирът между османците и техните християнски противници носят определен геополитически и социо-културен контекст, а, от друга, протодискурсът за „Голямата река“ е част от утвърждаването на хабсбургското властово пространство, свързан с проблема за граничността през Ранното ново време.

В структурно отношение изследването е разделено на въведение, три главни части, като всяка от тях съдържа съответните поделени и заключение.

Първата част, озаглавена “Отсам и отвъд. География и граници през епохата на Новото време: теоретични аспекти”, се занимава с международноправните и практическите измерения на понятието граница през Предмодерната епоха с особен акцент върху Дунава като граница и природна бариера. Направен е опит да се изложат и някои от по-важните теории, свързани с идеята за околната среда като фактор на граничността.

Втора глава е посветена на класическата политическа история. В нея се разглеждат основните фази на османската експанзия по дунавските брегове и особено стратегическото и военното значение на реката за християнско-мюсюлманския сблъсък. За целта е скицирана организацията и развитието както на османското, така и на унгаро/императорското дунавско военно планиране.

В трета глава, озаглавена концептуално *Danubiana*, се прави опит да се изведе значението на Дунава като тема и възприятие в историческите извори от разглежданата епоха. “Дискурсът Дунав” като хабсбургска реалност през XVII-XVIII в. и предхождащият го “протодискурс Дунав” като част от европейското християнско пространство от втората половина на

XV и през XVI в. (не само във военен и стратегически, но и в политическо-пропаганден контекст) свидетелстват за променящото се възприемане на заобикалящата среда.

Europe, the Danube and the Ottomans (1396-1541). Sofia: Sofia University Press, 2014

The monograph "Europe, the Danube and the Ottomans (1396 - 1541)" is based on the doctoral thesis "The Danube in European-Ottoman relations, 1396-1566. Geopolitical, strategic and military aspects" successfully defended in 2012. The book is an attempt to take a different look at the clash between Europe and the Ottomans in the 15th - 16th centuries. The conflict is analyzed through the "prism" of the natural realities, and in particular of the Danube and its area. On the one hand, the war and peace between the Ottomans and their Christian adversaries carry a certain geopolitical and socio-cultural context, and on the other, the proto-discourse on the Great River is part of the establishment of the Habsburg power space related to the problem of the borders in the Early Modern Times.

Structurally, the study is divided into an introduction, three chapters, each containing its respective sub-elements and conclusion.

The first part, entitled "From here and beyond. Geography and Borders in the Modern Period: Theoretical Aspects" deals with the international legal and practical dimensions of the term border during the Pre-Modern Age, with particular emphasis on the Danube as a border and a natural barrier. The text attempts to outline some of the important theories related to the idea of the environment as a factor for the border.

The second chapter focuses on the classical political history. It examines the main phases of the Ottoman expansion along the Danube shores and especially the strategic and military importance of the river for the Christian-Muslim clash. For this purpose, both the Ottoman and Hungarian/Imperial

Danube military planning is outlined in terms of organization and development.

Chapter Three, conceptually titled Danubiana, attempts to derive the meaning of the Danube as a theme and perception in the historical sources from the studied period. The “Danube discourse” as a Habsburg reality in the 17th – 18th centuries and the preceding “Danubian proto-discourse” as part of the European Christian space in the second half of the 15th and 16th centuries (not only in military and strategic but also in political and propaganda context) is a clear proof for the changing perception of environment.

Публикации в сборници и научни списания / Articles:

P03. "Non-splendid Isolation: The Ottoman Empire and the Thirty Years' War", in Olaf Asbach, Peter Schröder (eds.), The Ashgate Research Companion to the Thirty Years' War. London: Ashgate, 2014, pp. 115-126 ISBN 978-1409406297

Студията е част от колективна монография, предлагаща изчерпателен и авторитетен преглед върху изследванията на един от най-разрушителните конфликти в европейската история, а именно Трийсетгодишната война. Текстът е посветен на опитите на отделните враждуващи страни да привлекат Османската империя като съюзник във военния конфликт. Проблемът за (не)намесата на османците в Трийсетгодишната война и политиката на владетелите в Константинопол по отношения на християнските монарси, воюващи три десетилетия помежду си, досега не е привличал особено голям изследователски интерес. Основната цел и принос на текста е да отговори на следните въпроси: Каква роля е играла Османската империя в споменатия европейски конфликт? Има ли разлика между официалната политика на неутралитет и реалностите в

дипломацията и военните дела? Представяват ли десетилетията на Трийсетгодишната война някакъв период на мир, който османците целенасочено искат да поддържат или обратното – това се налага по силата на обстоятелствата без това да е мечтата на султаните в османската столица?

The Ottoman Empire was not party to the conflicts of the Thirty Years' War, and the chapter of the Ashgate Research Companion to the Thirty Years' War examines the reasons behind the Ottomans' choice not to engage in it – a problem, which is only rarely discussed in historiography. This is done from the European perspective as it is mirrored in the writings by European diplomats and political actors. First of all, the internal instability of the Ottoman Empire, due to a succession of palace coup d'états, provincial rebellions, mutinies and a fluctuating economy obstructed the Ottoman war machine. But it was the external factors shaping the Ottoman foreign policy which played an even greater role.

P04. "Der Frieden von Baden und seine Deutung am Goldenen Horn. Die Kaiserliche Diplomatie in Konstantinopel, 1713–1715" in Heinz Duchhardt, Martin Espenhorst (eds.), *Utrecht – Rastatt – Baden 1712–1714: Ein europäisches Friedenswerk am Ende des Zeitalters Ludwigs XIV.* Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2013, стр.357-372, ISBN: 9783525101254

Предлаганата студия разглежда политиката на Високата порта по отношение на войната за Испанското наследство (1701 – 1714 г.), и особено в нейната финална фаза по време на мирните преговори от Ращат и Баден (1714). Текстът е почти изцяло базиран на архивни материали от австрийския Династичен, придворен и държавен архив. Дипломатическите донесения и кореспонденцията между Придворния военен съвет във Виена и Анзелм Франц фон Флайшман, императорския представител в

Константинопол, проследяват притеснителната за Виена възможност Високата порта да бъде подтикната да атакува земите на Хабсбургите, докато трае войната срещу Франция. Разгледана е активната дипломатическа „игра“ на хабсбургския представител, който успешно се справя с политическото балансиране в османския двор, предотвратявайки френските опити да привлекат Високата порта за съюзник.

The current chapter examines the policy of the Sublime Porte regarding the War of Spanish Succession (1701 - 1714), and especially in its final phase during the peacemaking process in Rastatt and Baden (1714). The text is almost entirely based on archival material from the Austrian state archives. Diplomatic reports and correspondence between the Vienna Military Council and Anselm Franz von Fleischman, the imperial representative in Constantinople, trace Vienna's worrying possibility that the Sublime Porte may be prompted to attack the Habsburg lands during the war against France. The active diplomatic "play" of the Habsburg representative, who successfully tackles political balancing in the Ottoman court, has been considered, preventing French attempts to attract the Ottoman Empire.

P05. "Pax Belgradensis – Pax Perpetua? Deutungen und Missdeutungen in den deutschen Medien der 1740er Jahre" in Martin Espenhorst (ed.), *Unwissen und Missverständnisse im Europäischen Friedensprozess*. Vandenhoeck & Ruprecht, 2013, pp. 357-372, ISBN: 9783525101254

В публикацията се проследява за първи път в европейската и световната историография как в немскоезичните политически журнали и във вестниците от XVIII в. се отразява „увековечането“ през 1747 г. на Белградския мирен договор (1739). Въз основа на анализа на медийното съдържание се прави заключението, че през 1747 г. определено може да се говори за опит за „медийно“ затъмнение: външнополитическият успех на

виенския двор е отразен в съвременните вестници със закъснение и се третира с изключителна оскъдица. В текста се изказва предположението, че това се дължи на имперската информационна политика по отношение на реално договореното споразумение между Виена и Константинопол през 1747 г.

The publication traces for the first time in European and world historiography how the "perpetualization" of the Belgrade Peace Treaty (1739) is reflected in German-speaking political journals and newspapers in the eighteenth century. On the basis of the analysis of the media content, it is concluded that in 1747 we could definitely speak of an attempt for a "media" eclipse: the foreign policy success of the Viennese court is reflected in the delayed newspapers and treated very briefly. The text makes the hypothesis that this was due to the imperial information policy regarding the actually negotiated agreement between Vienna and Constantinople in 1747.

P06. „Vom Waffenstillstand zu Pax Perpetua. Der Kaiserliche Frieden von Belgrad (1739) und seine Entfristung (1747),“ – Österreich: Geschichte, Literatur, Geographie 59/3 (2015): 281-290, ISSN: 0029-8743

Изследването проследява дейността на барон Хайнрих Кристоф фон Пенклер като хабсбургски пратеник в Истанбул и успешното подписване и ратифициране на конвенцията от 1747 г., „увековечаваща“ Белградския мирен договор от 1739 г. Текстът е базиран почти изцяло на непубликуван архивен материал от виенските архиви и попъхва едно “бяло поле” в историографията.

The article traces the work of Baron Heinrich Christoph von Penckler as Habsburg envoy to Istanbul and the successful signing and ratification of the 1747 Convention, which made the "perpetualization" the Belgrade Peace Treaty of 1739 possible. The ordinary armistice is transformed into “a permanent and

stable peace” between the Habsburgs and the Ottomans. The study is based on unpublished archival material from the Austrian archives and it fills up a missing “mosaic stone” in historiography.

P07. "Negotiating Borders: Habsburg–Ottoman Peace. Treaties of the Seventeenth and Eighteenth Centuries" in Maria Baramova, Grigor Boykov, Ivan Parvev (eds.), *Bordering Early Modern Europe*. Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2015, pp. 115-120, ISBN 978-3-447-10402-9

Статията е част от тематичния сборник, посветен на въпросите за граничността през Ранното ново време. В текста се прави опит чрез нова интерпретация на фактите да се проследят и анализират механизмите при договарянето на границата между Хабсбургската монархия и Османската империя и постепенния преход от “дифузно разграничение” към линейна граница, която разделя двете страни.

The article is part of a thematic volume on borders and border theories in the Early Modern Europe. The text attempts, through a new interpretation, to trace and analyze the mechanisms by which the Habsburg Monarchy and the Ottoman Empire negotiated the border, shading thereby light on the gradual transition from “diffusion frontier” to a linear border, which separates the two states.

P08. "Die Übersetzung der Macht". Die Profile der habsburgisch-osmanischen Translationen im 16.–18. Jahrhundert" in Martin Espenhorst, Heinz Duchhardt (eds.), *Frieden übersetzen in der Vormoderne. Translationsleistungen in Diplomatie, Medien und Wissenschaft*. Vandenhoeck & Ruprecht: Göttingen, 2012, pp. 197-205, ISBN 9783525101148

В статията са разгледани три основни форми на превод/ транслация: езикови преводи, медийно отразяване, културна транслация. Изкуството на езиковия превод често пъти се съдържа в способността да бъде предадено и подбрано точното понятие, което обаче съзнателно или несъзнателно това води до промяна и на съдържанието. Медийното отразяване посредством текст и/или образ изпълнява в същността си своеобразни функции на “превод”.

The article is based mainly on the so called Translation turn, which is part of a wider discourse on cultural translation. The study is concerned with models of representation, connected with both historical research and cultural diplomacy theories. It juxtaposes the translation approach with the political and diplomatic problems of the Habsburg-Ottoman relations in the 16th-18th century.

P09. "Nikolaus Ernst Kleemanns „Reisen von Wien über Belgrad bis Kilianova“ und die Neuentdeckung des Donauraums in der Habsburgermonarchie" in Harald Heppner, Eva Posch (eds.), Encounters in Europe's Southeast: The Habsburg Empire and the Orthodox World In the Eighteenth and Nineteenth Centuries. Bochum: Winkler Verlag, 2012, pp. 65-75, ISBN 978-3-89911-190-3

Статията е посветена на публикувания през 1771 г. разказ на Николаус Ернст Клееман за пътуванията му от Виена през Белград до Килиянова. Безспорен бестселър за времето си, книгата на практика олицетворява промяната на хабсбургската политика в Югоизточна Европа от втората половина на XVIII в., както и постепенното привикване на обществеността в монархията към предимствата на „широкия Дунавски регион“ отвъд Железни врата. Изследването е стъпка в теоретичното осмисляне и регионално контекстуализиране на съчинението на Клееман.

The article is based on Nikolaus Ernst Kleemann's travelogue about his travels from Vienna via Belgrade to Kilianova published in 1771. The book, which proved to be a bestseller in his times, became a symbol of a new definition of Habsburg policies in Southeastern Europe. Joseph II would only have welcomed the public in the monarchy growing gradually more accustomed to the advantages of the 'enlarged Danube region' behind the Iron. The study should be seen as a step in the theoretical understanding und regional contextualization of Kleemann's oeuvre.

P10. "Seen through Zedler's Eyes: The 18th-Century Habsburg-Ottoman Conflict and the Early Modern Encyclopaedic Knowledge" in Plamen Mitev, Ivan Parvev, Maria Baramova, Vania Racheva (eds.), *Empires and Peninsulas. Southeastern Europe between Karlowitz and the Peace of Adrianople, 1699-1829*. Berlin: Münster: Zürich: LiT Verlag, 2010, pp. 95-106, ISBN 978-3-643-10611-7

От средата на XVIII в. стремежът към всеобщото познание постепенно се превръща в широка разпространена интелектуална мода. Първият универсален лексикон на Модерната епоха *Johann Heinrich Zedlers Universal-Lexicon* маркира новите размери на тази необходимост в немскоезичния свят. Успоредно с обществените и политическите промени през XVIII–XIX в. постепенно универсалните лексикони и енциклопедиите си извоюват статута на разпространители, от една страна, на академична информация, но същевременно, от друга, на актуално дефинираното и политически обоснованото познание. Изненадващо бързо те се превръщат в актуална медия, чиято правота рядко бивала оспорвана. Статията разглежда за пръв път в историографията именно тази връзка за мястото и значението на понятия и събития за Балканския полуостров (най-вече

мирните договори, сключени между Хабсбургите и османците), които Цедлеровият лексикон съдържа.

Since the middle of the 18th century this change opened the door for “media-based” modernisation of knowledge, the thirst for which gradually bubbled into a widespread intellectual passion. Although the French “domination” in the encyclopaedic genre was incontestable, the new vogue was no stranger to the Germanic world. Emerging back to back with the social and political changes, the encyclopaedic texts carved out for themselves the status of conduits disseminating academic information as well as current, freshly defined and politically justified knowledge. Surprisingly quickly, these reference books became media whose rightfulness was rarely challenged.

The article examines for the first time in historiography precisely the meaning of the concepts and events, connected with the Southeastern Europe (primarily the peace treaties between the Habsburgs and the Ottomans at first half of the 18th century) contained in the Zedler Universal Lexicon.

P11. “Хабсбургската търговия на Балканите в публичния дискурс, 1717-1740 г.” в Ваня Рачева (съст.), *Българите в Османската империя през XIX в. Понятия, структури, личности*. София: Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 2017, стр. 49-56 ISBN 978-954-07-4352-3

Изследването се фокусира върху значението на австрийско-османския търговски договор, подписан през 1718 г. за откриването и дейността на „Ориенталската компания“ (Kaiserliche privilegierte orientalische Kompagnie) в началото на 1720 г. На основана на сведения от немскоезичния периодичен печат, текстът проследява за пръв път в историографията и обществената реакция на търговското споразумение в контекста на

хабсбургската източна търговия в района на Долния Дунав и Адриатическото крайбрежие.

“Habsburg Trade in the Balkans as a Public Discourse, 1718 – 1740” in Vania Racheva (ed.), *Bulgarians in the Ottoman Empire in the Nineteenth Century. Concepts, structures, personalities*. Sofia: Sofia University Press, 2017, pp. 49-56.

The study focuses on the perception of the Austrian-Ottoman commercial treaty signed in 1718, the activity of the „Privileged Imperial Oriental Company“ (*Kaiserliche privilegierte orientalische Kompagnie*) in the early 1720s and the public reaction to the trade agreement, which doesn't focused scholarly attention till now. The source base of the current study are the German newspapers from the years 1718 – 1740, as well as some popular works from that period dedicated to trade and commerce in the area of the Lower Danube and the Adriatic coast.

P12. „България и българите в немските енциклопедии от XVII-XVIII век“ в Георги Якимов (състав.), *Послания на историята. Юбилеен сборник в чест на професор Мария Радева*. София: Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 2016, стр. 205-212 ISBN 978-954-07-4074-4

“Bulgaria and the Bulgarians in German Encyclopedias of the 17th-18th Centuries” in Georgi Yakimov, *Messages of history*. Festschrift in honor of Professor Maria Radeva. Sofia: Sofia University Press, 2016, pp. 205-212

Изследването продължава темата за универсалното познание и мястото на Югоизточна Европа на страниците на немските енциклопедии и лексикони през XVIII в. В статията са анализирани за пръв път в историографията сведенията относно България и българите в тези енциклопедии от нов тип

като пряко отражение на политическата ситуация и актуалния интерес към „другия“.

The study continues the topic about the universal knowledge and the place of Southeastern Europe in early modern German encyclopedias and lexicons in the eighteenth century. The article analyzes for the first time in historiography the information about Bulgaria and Bulgarians in these new-type encyclopedias as a direct reflection of the political situation and current interest in the "other."

P13. „Преводът като израз на могъщество. Хабсбургско-османските отношения и техните “транслационни схеми”, XVI–XVIII в.“ в Йоанна Бенчева, Теодор Димитров (състав.), *Realia Byzantino-Balcanica. In honorem annorum LX Christo Matanov* = Сборник в чест на 60-годишнината на проф. Христо Матанов. София: Тангра ТанНакРа ИК, 2014, стр. 553–563, SBN 978-954-378-118-8

Статията запознава българската академична аудитория със слабо познатите методи на „новата дипломатическа история“ и т.нар. *Translation turn* в контекста на договарянето на мира между Константинопол и Виена.

“Translation as a statement of power. The Habsburg-Ottoman Relations and their "Translational Schemes", 16th–18th centuries” in *Realia Byzantino-Balcanica. In honorem annorum LX Christo Matanov* = *Festschrift for the 60th anniversary of Prof. Christo Matanov*. Sofia: Tangra TanNakRa Publishing House, 2014, pp. 553 – 563

The article introduces to the Bulgarian academic audience the little known methods of the "new diplomatic history" and the so-called *Translation turn* in

the context of the peace-making process between Constantinople and Vienna during 16th-18th century.

P14. „Земи и граници. Югоизтокът в европейската картография от Ранното ново време“ в Иван Първев, Мария Баръмова (състав.), *Девековният път на едно понятие "Балкански полуостров" (1808-2008)*. София: Университетско издателство, 2014, стр. 26-36 ISBN 978-954-07-3290-9

В статията се прави опит да се изследват и анализират няколко важни аспекта, свързани с картографската представа за Югоизточна Европа през Ранното ново време. На първо място това са, разбира се, границите на полуострова в тяхната географска, политическа, но също така и религиозно-културна реалност.

“Lands and borders. The European Southeast in European Cartography from the Early Modern Times” in Ivan Parvev, Maria Baramova (ed.), *Two hundred Years on a road. Balkan Peninsula (1808-2008)*. Sofia: Sofia University Press, 2014.

The article attempts to explore and analyze several important aspects related to the cartographic view of Southeast Europe during the Early Modern Times. First of all, these are, of course, the boundaries of the Balkan Peninsula in their geographical, political, but also religious-cultural reality.

P15. „Балканите като геополитическа реалност в Цедлеровия универсален лексикон“ в *Исторически личности и идеи. Сборник в чест на 60-годишния юбилей на проф. Искра Баева*. София: Университетско издателство, 2011, стр. 220-226, ISBN 978-954-07-3270-1

В статията се очертават за първи път в историографията геополитическите измерения на Югоизточна Европа на страниците на Универсалния

лексикон на Йохан Цедлер през XVIII в. Търси се отговор на въпроса какво представлява една геополитическа реалия за универсалното познание в епохата на Просвещението и какво място заемат Балканите в него. Преди всичко се извежда взаимовръзката *Ориент – Европейски югоизток* в контекста на европейско-османските отношения през „дългия“ XVIII в.

“The Balkans as a Geopolitical Reality in Zedler's Universal Lexicon” in *Historical figures and ideas*. Festschrift for the 60th anniversary of Prof. Iskra Baeva. Sofia: Sofia University Press, 2011, pp. 220-226.

The article attempts to find out the geopolitical dimensions of Southeastern Europe on the pages of Johannes Zedler's Universal Lexicon in the eighteenth century. An answer of the question “What is a geopolitical reality about universal knowledge in the Age of Enlightenment and what is the place of the Balkans in it” is formulated in the study. Special focus is put on the interconnection between the Southeast Europe and the Ottoman Orient in the context of European-Ottoman relations during the long 18th century.

Съставителство и учебни помагала / Editing and Textbooks

01. Empires and Peninsulas. Southeastern Europe between Karlowitz and the Peace of Adrianople, 1699-1829, Berlin/ Münster: LiT, 2010 (Ed. with Plamen Mitev, Ivan Parvev, Vania Racheva) ISBN: 978-3643106117

Три мощни империи - Хабсбургската, Османската и Руската през XVIII и първата трета на XIX-ти век се борят помежду си за власт и влияние на Балканите. Това обаче не е единственият важен аспект от сложната история на Европейския югоизток. Интелектуалните и икономически течения, които превръщат XVIII в. в ключов момент в световната история, са пречупени през призмата на балканския регионализъм. 130-те години

между договора от Сремски Карловци (1699) и Одринския мир (1829) успяват да насочат Европейския Югоизток в релсите на „общата европейска история“. Сборникът съдържа материалите от международната конференция през октомври 2009 г., домакин на която бе Историческият факултет на Софийския университет.

Three powerful empires – the Habsburg, the Ottoman and the Russian - spent the 18th and the first third of the 19th centuries fighting each other for power and influence in the Balkans. This is not, however, the only significant aspect of the complicated history of the European Southeast. The intellectual and economic currents that turned the 18th century into a key event in human civilisation were refracted through the prism of Balkan regionalism. The 130 years between Karlowitz and Adrianople were able to steer the Southeast back onto the rails of a "Common European History". The volume contains the proceedings of an international conference hosted by the Sofia University Faculty of History in October 2009.

02. Power and Influence in Southeastern Europe, 16th-19th century. Berlin/ Münster: LiT, 2013 (Ed. with Ivan Parvev, Plamen Mitev, Vania Racheva); ISBN: 978-3643903310

Сборникът съдържа материали от международния научен форум, организиран в София през месец октомври 2010 г. със същото наименование. Поставя си за цел да проучи “властовите връзки” вътре в Югоизточна Европа, както и на “връзките на власт и влияние”, упражнявани отвън върху Балканите през XVI-XIX век. Намерението на съставителите е да се хвърли един обективен и непредубеден поглед върху драматичната история на Европейския югоизток през посочената епоха.

The volume demonstrates how the European powers of the 16th – 19th centuries oscillate between these different stances in their attitude towards the Balkans, at the same time leaving enough space for the smaller regional players – states and individuals alike – to exercise their local power and influence. The volume contains the proceedings of an international conference held at Sofia University in October 2009.

03. Bordering Early Modern Europe, Wiesbaden: Harassowitz, 2015 (Ed. with Grigor Boykov, Ivan Parvev). ISBN: 978-3-447-10402-9

В по-широк социален контекст границите са делението между култури, езици, политически или религиозни системи. През Ранното ново време (а също и през Античността и Средновековието) тези разграничения не са възприемани като някакви фиксирани, едва ли не прави линии, обособяващи територии и политическа власт. През Ранното ново време в представата за границата се наблюдава все по-тясно обвързване на географските реалности с политическата действителност. През XVI и особено през XVII в. идеята за „естествените граници“ започва да доминира върху почти всички характеристики на понятието. Абстрактно погледнато, може да се каже, че физическото постепенно се идентифицира с идеалното политическо пространство. По сходен начин в картографско отношение репрезентацията на географските пространства се слива с измеренията на политическите.

Сборникът включва докладите на деветнадесет историци, участвали в конференцията „Bordering Early Modern Europe“, проведена в София през март 2013 г., надграждайки постиженията на предишната научна литература по въпроса за границите и граничността през Ранното ново време, както и за съвременното разбиране на европейските граници. Материалите в настоящия том предлагат нова интерпретация на различни

аспекти на темата за границите в Европа, както и нови импулси за бъдещи изследвания.

Borders are usually understood as divisions between cultures, languages and political and confessional systems. Throughout Antiquity and the Middle Ages, however, borders and frontiers were not conceived of as straight lines marking territories and political dominions, but they were mostly perceived as symbolic areas which, instead of purely dividing, were rather contested and debated zones. Their most pervasive feature was contact rather than separation. The dynamic and profound changes in Early Modern European society, such as the emergence of the idea of the territorial state, the great geographical discoveries and the beginning of modern cartography, shaped a new vision of the delineating border. The Early Modern era was the period when the loose concept of border was gradually consolidated in a more refined view of the concept of frontiers and spatial divisions in Europe. Yet, even though during the Early Modern period the lines of religious, political and ideological separation crystallized to define a completely new notion of state and regional frontiers in the modern sense, recent scholarship tends to emphasize that modern concepts of national frontiers are not fully applicable to the Early Modern age.

The present volume includes the papers of nineteen historians who participated in the conference “Bordering Early Modern Europe” held in Sofia in March 2013. Building on the achievements of previous scholarship on European borders during the Early Modern period and on the current understanding of European boundaries, the essays in the present volume offer a new interpretation of various aspects of the theme of borders in Europe, as well as new impulses for future research.

04. Двучековният път на едно понятие. Балканският полуостров (1808-2008). София: Университетско издателство "Св. Климент Охридски", (състав. с Иван Първев) ISBN: 9789540732909

Зад академичната инициатива да се организира международна научна конференция в София, посветена на 200-годишнината от сътворяването на понятието „Балкански полуостров“, стои замисълът да се оцени по достойнство научното дело на Аугуст Цойне. Другата задача е да се проследят перипетиите в жизнения път на създадения от него термин, да се видят понятийните проблеми, но и положителните възможности за едно по-прецизно разграничение на регионалната от общоевропейската история без това да противопоставя или отчуждава Балканите от съседните историко-културни пространства.

Two hundred Years on a road. Balkan Peninsula (1808-2008). Sofia: Sofia University Press, 2014 (ed. with Ivan Parvev)

The volume contains the proceedings of an international conference hosted by the Sofia University Faculty of History in December 2008, dedicated to the 200th anniversary of the first mention of the term Balkan Peninsula in the August Zeune's book „Gea. Versuch einer wissenschaftlichen Erdkunde“ (1808). The idea of the volume is to trace the conceptual problems of this term, but also the positive possibilities for a more precise the regional Balkan history as part of a common European cultural space.

05. Исторически атлас на Югоизточна Европа. София: Датамап, 2012. II част „Ново време“. (съавт. Христо Матанов, Владимир Станев, Теменужка Бандрова) ISBN 9789545190445.

Атласът е предназначен за историческата общност, студенти и всички, които се интересуват от историята на Югоизточна Европа от IV век до наши дни. Той е ценно пособие за нуждите на българското висше образование. Частта, посветена на Новото време е изцяло разработена с оглед на преподаванията по Нова балканска история в Историческия факултет на Софийския университет. Картите са разработени на базата на най-новите исторически изследвания и данни, използвайки Географски информационни системи.

Historical Atlas of Southeastern Europe. Sofia. Datamap, 2012. Part 2: Modern Times (with Christo Matanov, Vladimir Stanev, Temenuzhka Bandrova)

The atlas is the first historical atlas of Southeastern Europe especially created for academic purposes in the higher education, but not only for students and but for anyone interested in the history of Southeastern Europe from the Late Antiquity to nowadays. It is a useful tool for the needs of Bulgarian higher education: the second part “Modern Times” is fully developed in accordance with the teaching programs of Modern Balkan History at the Faculty of History of Sofia University. The maps have been developed based on the latest historical research and data using Geographic Information Systems.